

## POSTANOWIENIE

Dnia 5 marca 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Romualda Spyt

w sprawie z odwołania H.Ś.  
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w Gdańsku  
o prawo do rekompensaty,  
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń  
Społecznych w dniu 5 marca 2025 r.,  
skargi kasacyjnej odwołującego się od wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku  
z dnia 28 listopada 2023 r., sygn. akt III AUa 1230/21,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od H.Ś. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w Gdańsku kwotę 240 (dwieście czterdzieści) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego z ustawowymi odsetkami z art. 98 § 1<sup>1</sup> k.p.c.**

[az]

## UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 23 września 2020 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Gdańsku odmówił H. Ś. przeliczenia emerytury z uwzględnieniem rekompensaty, ponieważ na dzień 31 grudnia 2008 r. nie udokumentował 15 lat pracy w szczególnych warunkach, a jedynie 12 lat, 3 miesiące i 12 dni.

Decyzją z dnia 19 listopada 2020 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Gdańsku zmienił decyzję z dnia 23 września 2020 r. w zakresie uznanych okresów pracy w szczególnych warunkach, a w pozostałym zakresie

podtrzymał decyzję. Po ponownej analizie sprawy Zakład przyjął za udowodnione 10 lat, 2 miesiące i 13 dni okresów pracy w szczególnych warunkach.

Sąd Okręgowy w Gdańsku, wyrokiem z dnia 28 września 2021 r. oddalił odwołanie i odstąpił od obciążania ubezpieczonego kosztami zastępstwa procesowego.

Sąd Apelacyjny w Gdańsku, wyrokiem z dnia 28 listopada 2023 r., oddalił apelację odwołującego się od wyroku Sądu Okręgowego.

W sprawie ustalono, że decyzją z dnia 23 września 2020 r. Zakład przyznał ubezpieczonemu emeryturę od 1 lipca 2020 r., której wysokość została obliczona zgodnie z art. 26c ustawy emerytalnej. Ubezpieczony nie ubiegał się o emeryturę pomostową.

Sąd Apelacyjny stwierdził, że odwołujący się spełnił warunki do nabycia prawa do emerytury pomostowej, ponieważ urodził się po dniu 31 grudnia 1948 r., ukończył 60 lat (z dniem 31 sierpnia 2013 r.), posiadał wymagany okres składkowy i nieskładkowy (ponad 25 lat), miał staż pracy w szczególnych warunkach, w rozumieniu art. 3 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych; jednolity tekst: Dz.U. z 2024 r., poz. 1696 ze zm.), wliczając w to zatrudnienie na statku [...] u zagranicznego armatora podjęte za pośrednictwem G. sp. z o.o. w G., z tytułu którego opłacane były składki na ubezpieczenia społeczne zatrudnienie w P. w G. oraz Uniwersytecie [...] w G.. Z tego powodu odwołujący się nie nabył prawa do rekompensaty.

W skardze kasacyjnej od powyższego wyroku odwołujący się zarzucił naruszenie prawa materialnego przez błędną wykładnię i zastosowanie, tj. art. 4 ustawy o emeryturach pomostowych w brzmieniu obowiązującym do dnia 19 kwietnia 2022 r. w związku z art. 15 ust. 1 i art. 21 ust. 2 tej ustawy przez przyjęcie, że skoro nabył prawo do emerytury pomostowej, to tym samym utracił prawo do rekompensaty przewidzianej w tej ustawie.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący stwierdził, że jest ona oczywiście uzasadniona wobec oczywiście błędnej wykładni art. 4 ustawy o emeryturach pomostowych w brzmieniu obowiązującym do dnia 19 kwietnia 2022 r. w związku z art. 15 ust. 1 i art. 21 ust. 2 tej ustawy przez przyjęcie,

że skarżący nabył prawo do emerytury pomostowej i utracił tym samym prawo do rekompensaty. W uzasadnieniu wniosku zwrócił uwagę, że. 4 pkt 7 ustawy o emeryturach pomostowych w brzmieniu obowiązującym do dnia 19 kwietnia 2022 r. przewidywał, że warunkiem koniecznym uzyskania emerytury pomostowej było rozwiązanie stosunku pracy. Skarżący tego wymagania nie spełniał i tym samym nie nabył prawa do emerytury pomostowej ani *in abstracto*, ani *in concreto*, zachowując uprawnienie do rekompensaty.

Organ rentowy, w odpowiedzi na skargę wniósł o odmowę przyjęcia jej do rozpoznania i zasądzenie od skarżącego na swoją rzecz kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Stosownie do art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3) lub skarga jest oczywiście uzasadniona (pkt 4).

Ustosunkowując się do przywołanej przesłanki oczywistej zasadności skargi kasacyjnej należy stwierdzić, że w świetle utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego przesłanka ta wynika zwykle z oczywistego, widocznego *prima facie* naruszenia przepisów prawa polegającego na sprzeczności wykładni lub stosowania prawa z jego brzmieniem lub powszechnie przyjętymi regułami interpretacji. Nie chodzi zatem o takie naruszenie prawa, które może stanowić podstawę skargi w rozumieniu art. 398<sup>4</sup> § 1 k.p.c., lecz o naruszenie kwalifikowane (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 26 lutego 2008 r., II UK 317/07, LEX nr 453107; z dnia 25 lutego 2008 r., I UK 339/07, LEX nr 453109; z dnia 26 lutego 2001 r., I PKN 15/01, OSNAPiUS 2002 nr 20, poz. 494; z dnia 17 października 2001 r., I PKN 157/01, OSNP 2003 nr 18, poz. 437; z dnia 8 marca 2002 r., I PKN 341/01, OSNP 2004 nr 6, poz. 100, czy wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, LEX nr 375616).

Skarżący nie kwestionuje ustaleń faktycznych stanowiących podstawę zaskarżonego wyroku, a mianowicie, że spełnił wszystkie przesłanki nabycia prawa do emerytury pomostowej określone w art. 4 pkt 1-6 ustawy o emeryturach pomostowych (tj. wieku oraz wymaganego stażu pracy ogólnego i szczególnego) oraz że do osiągnięcia powszechnego wieku emerytalnego nie doszło do rozwiązania stosunku pracy (spełnienia przesłanki z art. 4 pkt 7 ustawy pomostowej, która obowiązywała do dnia 20 kwietnia 2022 r. i uchylona została na podstawie ustawy z dnia 9 marca 2022 r. o zmianie ustawy o emeryturach pomostowych i zmianie niektórych innych ustaw, Dz.U. z 2022 r., poz. 755). Polemizuje jedynie z przyjętą przez Sąd Apelacyjny wykładnią art. 2 pkt 5 w związku z art. 4 ustawy o emeryturach pomostowych, prezentując pogląd, że prawo do emerytury pomostowej w spornym okresie przysługiwało tylko temu ubezpieczonemu, który spełniał wszystkie warunki łącznie, tj. posiadał wymagany wiek, staż, a nadto doszło do rozwiązania stosunku pracy. Z tej przyczyny uważa, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Należy zatem zauważyć, że Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 8 stycznia 2025 r., II PUNPP 1/24 (niepublikowanym) nie zanegował poglądu Sądu Apelacyjnego, że spełnienie przesłanki rozwiązania stosunku pracy, aby zrealizować prawo do emerytury pomostowej, uzależnione jest wyłącznie od woli ubezpieczonego, a więc nie może przesądzać o braku prawa do tego świadczenia (*in abstracto*), gdyż spełniał on pozostałe warunki wymienione w art. 4 w związku z art. 49 ustawy o emeryturach pomostowych, prezentując pogląd, że prawo do emerytury pomostowej w spornym okresie przysługiwało (wiek, staż pracy) do nabycia emerytury pomostowej. Sąd Najwyższy dalej wywiódł, że Sąd Apelacyjny przesłankę w postaci „nabycia prawa do emerytury pomostowej”, o której mowa w art. 2 pkt 5 ustawy o emeryturach pomostowych odniósł do możliwości nabycia prawa do emerytury „*in abstracto*” z uwzględnieniem wykładni celowościowej przepisów ustawy pomostowej, w ten sposób oceniając warunek wynikający z art. 4 pkt 7 ustawy pomostowej, a taka wykładnia w ocenie Sądu Najwyższego była możliwa do dnia 31 grudnia 2023 r. i nie świadczy o rażącym naruszeniu prawa przy ferowaniu zaskarżonego wyroku.

W związku z powyższym nie można zgodzić się z twierdzeniem skarżącego, że Sąd Apelacyjny dopuścił się w niniejszej sprawie kwalifikowanego naruszenia art. 4 ustawy o emeryturach pomostowych w brzmieniu obowiązującym do dnia 19 kwietnia 2022 r. w związku z art. 15 ust. 1 i art. 21 ust. 2 tej ustawy.

Mając powyższe na uwadze, należy stwierdzić, że w sprawie nie występują powołane przez skarżącą przesłanki przedsądu, wobec czego Sąd Najwyższy na podstawie art. 398<sup>9</sup> § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, orzekając o kosztach postępowania kasacyjnego stosownie do art. 108 § 1 i art. 98 § 1 k.p.c. w związku art. 398<sup>21</sup> k.p.c. w związku z § 10 ust. 4 pkt 2 w związku z § 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (jednolity tekst: Dz.U. z 2023 r., poz. 1935 ze zm.).

[SOP]

[a.ł]